

כותרת למשנה:

כותרת להקדמה: הקדמה.

(א) עד כמה ישקאל חִיבִים להטפל בבכור?

בבהמה דקה - עד שלשים יום, ובגסה - חמשים יום.

רבי יוסי אומר: בַּדְּקָה שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים.

אמר לו הכהן בתוך זמן זה יתנהו לי' - הרי זה לא יתנו לו, שדינו כדין כהן המסייע בבית הגרנות.

אם היה בעל מום, אמר לו יתן לי שאוכלנו' - מתן לתת לכהן.

ובשעת המקדש, אם היה תמים, אמר לו יתן לי שאקריבנו' - מתן לתת לכהן.

הבכור נאכל שנה בשנה בין תמים בין בעל מום, שנאמר: 'לפני ה' אלהיך תאכלנו שנה

בשנה' (דברים טו).

(ב) נולד לו מום בתוך שנתו - מתן לקימו כל שנים עשר חדש.

נולד בו מום לאחר שנתו - אינו רשאי לקימו אלא עד שלשים יום.

(ג) השוחט הבכור ומראה את מומו - רבי יהודה מתיר לאכול את הבשר.

רבי מאיר אומר: הואיל והוא נשחט שלא על פי ממחה - אסור.

(ד) מי שאינו ממחה וראה את הבכור ונשחט על פיו - הרי זה יקבר, וישלם מביתו.

דן את הדין, וזכה את החיוב וחיב את הזכאי, טמא את הטהור וטהר את הטמא - מה שעשה

עשוי וישלם מביתו.

ואם היה ממחה לבית דין, פטור מלשלם.

מעשה בפרה שנטלה האם שלה, והאכילה רבי טרפון לכלבים,

ובא מעשה לפני חכמים והתירוה.

אמר תודוס הרופא: אין פרה וחזירה יוצאה מאלקסנדריא עד שהם חותכין את האם שלה,

בשביל שלא תילד.

אמר רבי טרפון לעצמו: הלכה חמורך טרפון!

אמר לו רבי עקיבא: רבי טרפון, פטור אתה, שאתה ממחה לבית דין, וכל הממחה לבית דין

- פטור מלשלם.

(ה) הנוטל שקרו להיות 'רואה בכורות' - אין שוחטין על פיו, מכיון שידוע שלא ישלמו לו אם יאמר

שאין זה בעל מום.

מסכת בכורות

אֵלָא אִם כֵּן הָיָה מִמָּחָה פְּאִילָא בִּיבָנָה, שֶׁהִתִּירוּ לוֹ חֲכָמִים לְהִיּוֹת נוֹטֵל אַרְבָּעָה אֶסְרוֹת בְּבִהְמָה דְקָה, וְשִׁשָּׁה בְּגִסָּה, וְהוּא מִקְבֵּל אֶת הַסְּכּוּם הַזֶּה בֵּין אִם יִפְסוּק שֶׁהִבְכוּר הוּא תָמִים בֵּין אִם יִפְסוּק שֶׁהִבְכוּר הוּא בְּעַל מוּם.

(ו) הַנוֹטֵל שְׁכָרוּ לְדוֹן - דִּינָיו בְּטָלִים.

הַנוֹטֵל שְׁכָרוּ לְהֶעִיד - עֲדוּתָיו בְּטָלִין.

הַנוֹטֵל שְׁכָרוּ לְהַזֹּת מִי אֶפֶר פֶּרֶה אֲדוּמָה וְלִקְדָּשׁ אֶת הַמִּים וְלִעֲרֹבָם עִם הָאֶפֶר - מֵימָיו מִי מַעֲרָה וְאֶפְרוֹ אֶפֶר מִקְלָה.

אִם הָיָה הַמַּזָּה כֹּהֵן וְטִמְאַהוּ מִתְרוּמָתוֹ - מֵאֲכִילוּ וּמִשְׁקוֹ נֹסֶכוֹ.

וְאִם הָיָה זָקֵן - מִרְכִּיבֵוּ עַל הַחֲמוֹר.

וְנוֹתֵן לוֹ שְׁכָרוּ כְּפוֹעֵל עַל מֶה שֶׁהִפְסִיד אֶת שְׁכָר עֲבוֹדָתוֹ.

(ז) הַחֲשׂוֹד עַל הַבְּכוֹרוֹת - אֵין לוֹקַחֲחִין מִמֶּנּוּ בִּשְׂרָר צְבָאִים מִפְּנֵי שֶׁבִּשְׂרָר הַצִּבִּי דוּמָה לְבִשְׂרָר פֶּרֶה, וְלֹא לוֹקָחִים מִמֶּנּוּ עוֹרוֹת שְׂאִינָן עֲבוּדִין.

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: לוֹקָחִים מִמֶּנּוּ עוֹרוֹת שֶׁל נִקְבָּה.

וְאֵין לוֹקַחֲחִין מִמֶּנּוּ צֶמֶר מְלָבָן וְצוּאִי, כִּי חוֹשָׁשִׁים שֶׁהוּא צִמְרָא מִבְּכוּר, אֲבָל לוֹקַחֲחִין מִמֶּנּוּ טוּוֹי וּבְגָדִים, מִכֵּיוֵן שֶׁלֹּא יִטְרַח טְרַחַת מְרֻבָּה.

(ח) הַחֲשׂוֹד עַל הַשְּׂבִיעִית - אֵין לוֹקַחֲחִין מִמֶּנּוּ פִּשְׁתָּן וְאֶפְלוּ סָרְקָא, אֲבָל לוֹקַחֲחִין מִמֶּנּוּ טוּוֹי וְאֶרֶיג.

(ט) הַחֲשׂוֹד לְהִיּוֹת מוֹכֵר תְּרוּמָה לְשֵׁם חֲלִין - אֵין לוֹקַחֲחִין מִמֶּנּוּ אֶפְלוּ מִים אוֹ מֶלַח, דְּבָרֵי רַבִּי יְהוֹדָה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: כָּל שֵׁיט בּוֹ זָקָת תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת - אֵין לוֹקַחֲחִין מִמֶּנּוּ.

(י) הַחֲשׂוֹד עַל הַשְּׂבִיעִית - אֵינוֹ חֲשׂוֹד עַל הַמַּעֲשָׂרוֹת.

הַחֲשׂוֹד עַל הַמַּעֲשָׂרוֹת - אֵינוֹ חֲשׂוֹד עַל הַשְּׂבִיעִית.

הַחֲשׂוֹד עַל זֶה וְעַל זֶה - חֲשׂוֹד עַל הַטְּהָרוֹת.

וְיֵשׁ שֶׁהוּא חֲשׂוֹד עַל הַטְּהָרוֹת, וְאֵינוֹ חֲשׂוֹד לֹא עַל זֶה וְלֹא עַל זֶה.

זֶה הַכָּלָל: כָּל הַחֲשׂוֹד עַל הַדְּבָר - לֹא דָנוּ וְלֹא מַעֲדוּ.

מסכת בכורות

כותרת למענה: כותרת להקדמה: הקדמה. (א) משנה הסבר (מקור) ¹.

¹ הערת שוליים.